و آرشیو می‌کنیم. تاریخ شفاهی گنجینه‌ای‌ست که در سینه‌ی افراد محفوظ مانده است، درحالی‌که این گنجینه باید در جایی محفوظ باشد تا با گذر زمان از بین نرود. تاریخ شفاهی، نیمه‌های پنهان و تاریک را برای ما روشن می‌کند.»

او ادامه می‌دهد: «در مسیر اجرای یک پروژه‌ی تاریخ شفاهی، به فراخور موضوعی که انتخاب می‌شود، افرادی که دارای اطلاعاتی هستند گزینش می‌شوند. نظراتشان گرفته می‌شود و بدون هیچ دخل و تصرفی، پیاده‌سازی می‌شوند، به طوری‌که در آینده هر محققی بخواهد می‌تواند از آنها استفاده کند. البته ممکن است فردی نخواهد اطلاعاتش در اختیار محققان قرار گیرد، درنتیجه آنها در کمیته‌ی ملی المپیک محفوظ می‌مانند.

اولویت‌بندی موضوعات هم پشتوانه‌ای دارد که مدیر دپارتمان تاریخ شفاهی ورزش اینطور درباره‌اش توضیح می‌دهد: « برنامه این است که برای هر ۵۳ فدراسیون این کار انجام می‌شود، اما با توجه به تعدد موضوعات و رشته‌ها، در ابتدا اولویت‌بندی کرده و موضوعات مهم را انتخاب کردیم؛ به‌خصوص چهره‌ها و قهرمان‌هایی که سن بیشتری دارند.»

او ادامه می‌دهد: «تاریخ شفاهی پویا است و روزبه‌روز تکمیل می‌شود. مثالی می‌زنم: برای پروژه‌ی ورزش زنان، ابتدا بیست مصاحبه در نظر گرفتیم اما تا امروز با ۴۳ نفر گفت‌وگو کردیم. پس در ادامه ممکن است به افرادی برسیم که پیش‌تر آنها را در نظر نگرفته بودیم اما در روند مصاحبه‌ها به این نتیجه می‌رسیم که باید با آنها صحبت کنیم. ضمن اینکه این مسیر ادامه دارد و هر روز بر اتفاق‌ها افزوده می‌شود.»

مدیر دپارتمان تاریخ شفاهی ورزش، در دفاع از نتایج این کار در مقایسه با سایر اقدامات می‌گوید: «تاریخ شفاهی خیلی موثق‌تر از مکتوبات است. شما صدا و تصویر را کامل دارید و دیگر جایی برای تردید باقی نمی‌ماند. نمی‌گویم مکتوبات ارزش ندارند که به‌حتم در جای خود قابل استفاده هستند، اما وقتی در یک مسیر آکادمیک، صدا و تصویر افراد ثبت و ضبط و مستنداتشان جمع‌آوری می‌شود، به‌قطع نتیجه‌ی بهتری به دست می‌آید.»

در گذشته هم بارها تلاش شد از برخی افراد به‌صورت غیرآکادمیک اطلاعاتی گرفته شود، اما خیلی از اهالی ورزش اعتماد لازم را نداشتند. درحالی‌که به نظر می‌رسد این بار شرایط فرق کرده است: «نگاه اهالی ورزش تغییر کرده است. خیلی علاقه‌مند شدند که در این کار مشارکت کنند. بازخورد خیلی خوبی از جامعه‌ی ورزش دیدم. اینکه سراغ پیشکسوتان می‌رویم، برایشان جالب است. برخی افراد را شاید کسی به یاد نیاورد، اما وقتی با آنها صحبت می‌کنیم، می‌بینیم که حرف‌های زیادی در سینه دارند، به‌طوری‌که لازم می‌شود با برخی از این افراد حتی تا هفت جلسه هم گفت‌وگو کنیم.»

کردبچه درباره‌ی اینکه افراد برای اجرای این پروژه چطور انتخاب می‌شوند، می‌گوید: «این پروژه‌ها تقسیم‌بندی و به افراد آکادمیک داده شد. ما ابتدا کارگاه‌های آموزشی گذاشتیم و پنجاه درصد افراد از همان کارگاه‌ها انتخاب شدند. ناظران و مشاوران هم از اساتید همین دوره‌ها و البته افرادی هستند که در حوزه‌ی تاریخ شفاهی خبره هستند. یک کتاب دستورالعمل داریم که چاپ شده و مانند کتاب درسی است. هرکسی که بخواهد روی موضوعی کار کند، باید این کتاب را مطالعه کند. با روندی که طی شده، در حال حاضر پانزده پروژه تایید شده است که روی آنها کار می‌کنند.»

نگرانی‌هایی در ارتباط با تغییر رویه‌ی تاریخ شفاهی با تغییر مدیریت دارید؟ کردبچه به این سوال اینطور پاسخ می‌دهد:«من این نگرانی را ندارم. مگر اینکه مدیران ارشد هیچ اعتقادی به این کار نداشته باشند. البته من سال‌ها در مرکز اسناد بودم و دیدم که برخی مدیران حتی به مرکز اسناد هم اعتقادی نداشتند و خواستند که این مرکز نباشد. اما فکر می‌کنم حالا که این کار شروع شده، مسیرش را طی کند. اینجا جایی است که ورزشکاران، مربیان و اهالی ورزش به آن اعتماد دارند و در اصل، خواستگاه تاریخ شفاهی کمیته‌ی ملی المپیک است. موزه تاسیس شده و تاریخ شفاهی پشتوانه‌ی موزه است. مگر اینکه بخواهند موزه را جمع کنند که بعید می‌دانم این اتفاق بیفتد. همینطور که در طول ۲۷ سال حضورم در مرکز اسناد، معتقد بودم که این مرکز باید غنی باشد، معتقدم که تاریخ شفاهی باید ادامه داشته باشد. آنچه از تاریخ شفاهی به دست می‌آید، کمک می‌کند تا اشتباهات گذشته تکرار نشود. ما با مطالعات گذشته می‌توانیم به استراتژی درست برای آینده برسیم. مدیران ما با مطالعه‌ی آنچه از تاریخ شفاهی بر جای می‌ماند، متوجه می‌شوند که کجا، چه اشتباهاتی رخ داده است. ما در تاریخ شفاهی درددل نمی‌کنیم و تنها خاطره نمی‌گوییم. حرف‌هایی ردوبدل می‌شود که به‌حتم به درد آینده می‌خورد.»

تشکیل شورای سیاستگذاری ورزش ایران با ۱۳ عضو

شورای سیاستگذاری تاریخ شفاهی ورزش ایران به ریاست رضا صالحی امیری، رییس کمیته ملی المپیک تشکیل شده است. طاهره طاهریان، عبدالحمید احمدی، نصرالله سجادی، رضا قراخانلو، محمد تابع، غلامحسین شعبانی، غلامرضا عزیزی، حبیب الله اسماعیلی، حسین سبطی، محمود عبداللهی و مریم جعفری هم عضو این شورا هستند، ضمن اینکه شهرزاد کردبچه که مسوولیت دپارتمان را بر عهده دارد، دبیر شورای سیاست گذاری است. این شورا تاکنون ۱۸ نشست رسمی داشته که تبیین سیاستگذاری های جدید مبتنی بر تصمیم گیری های کارگروه پژوهشی از جمله اقداماتی است که انجام داده است. تاریخ شفاهی فوتبال ایران در فاصله زمانی ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷، تاریخ شفاهی تحولات ورزش زنان در ایران، تاریخ شفاهی کشتی ایران، تاریخ شفاهی مطبوعات ورزشی ایران، تاریخ شفاهی مجموعه ها و اماکن ورزشی شهر تهران، تاریخ شفاهی ورزش معلولان و جنبش پارالمپیک در ایران، تاریخ شفاهی سازمان تربیت بدنی و وزارت ورزش و جوانان، تاریخ شفاهی کمیته ملی المپیک، تاریخ شفاهی بازی های آسیایی ۱۳۵۳ تهران، تاریخ شفاهی ورزش آموزش و پرورش ایران، نگاهی به بسکتبال ۱۰۰ ساله ایران، تاریخ شفاهی فوتبال ایران در فاصله زمانی ۱۳۵۷ تا ۱۳۹۹، تاریخ شفاهی والیبال ایران، ارائه طرح بانک اطلاعات عکس های تاریخ ورزش ایران (مجموعه آرشیو استاد ابوالقاسم فارسی) به کمیته بین المللی المپیک؛ طرح هایی هستند که تا به امروز تایید شده و اجرایشان آغاز شده است.

ساخت و تهیه ۱۲ مستند کوتاه از پیشکسوتان و المپین های ورزش ایران به دو زبان فارسی انگلیسی و مصاحبه با ۲۴۰ نفر از چهره های ماندگار و تاثیرگذار در ورزش کشور، پیشکسوتان، المپین ها، ورزشکاران، مربیان، داوران، مدیران و ... و همچنین تدروین ۵۰ عنوان کتاب در حوزه تاریخ شفاهی کشتی و مطبوعات ورزشی (در حال انجام) از جمله اقداماتی است که به عنوان برون داد طرح های پژوهشی تاریخ شفاهی ورزش ایران؛ انجام شده، یا در حال انجام است. اینها تنها خلاصه ایست از اقداماتی که توسط دپارتمان تاریخ شفاهی ورزش ایران صورت گرفته است.